

Hoe ik mijn
vrijheid kocht

Uitgeverij Eenvoudig Communiceren | Lezen voor Iedereen

eenvoudigcommuniceren.nl | lezenvoorieereen.be

Voor meer informatie over *Leeslicht*: leeslicht.nl

Deze uitgave is een bewerking van *The beat of a drum; a story of African slavery* van Stewart Ross, gepubliceerd door Hodder Wayland in 2002. Dit boek baseerde hij op *The interesting narrative of the life of Olaudah Equiano, or Gustavus Vassa the African* (1789). Hiervan verscheen een jaar later een Nederlandse vertaling onder de titel *Merkwaardige levensgevallen van Olaudah Equiano of Gustavus Vassa, den Afrikaan, door hem zelven beschreeven*.

Bewerking in eenvoudig Nederlands: Ida Schuurman

Redactie en vormgeving: Eenvoudig Communiceren

Coverbeeld: Shutterstock

© 2022 | Uitgeverij Eenvoudig Communiceren, Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978 90 8696 709 4

NUR 286

Hoe ik mijn vrijheid kocht

Naar het beroemde boek
van Olaudah Equiano

In makkelijke taal

Moeilijke woorden zijn onderstreept en worden uitgelegd in de woordenlijst op pagina 83.

Dit boek heeft het keurmerk Makkelijk Lezen

Inhoud

Voorwoord	7
Wereldkaart	10
Achter de heuvels	12
Gevangen	16
Geen aardige baas	20
De witte man	25
De oversteek	30
Vers eten	34
Het ritme van de trommels	38
Samuel	42
Bezoek	47
Op de vlucht	53
Kapitein Collins	57
De Dolfijn	61
Vrijheid	65
Het laatste stuk	70
Banita	75
Tot slot	79
Woordenlijst	83

Voorwoord

Dit verhaal speelt zich af in de 18de eeuw. Europeanen waren toen de baas in de wereld. Dat kwam doordat ze andere landen veroverden. Daar begonnen ze plantages. Met rijst, katoen of suikerriet. Daar werden ze rijk van. De landen die ze veroverd hadden, heten koloniën.

De Europeanen werkten niet zelf op de plantages. Ze haalden mensen uit West-Afrika om het werk te doen. Die maakten ze tot slaaf. Een slaaf wordt niet betaald voor zijn of haar werk. Slaven worden meestal heel slecht behandeld. En ze zijn niet meer de baas over zichzelf. Ze zijn het eigendom van hun baas. Die kan ze kopen of verkopen.

Miljoenen mensen werden tot slaaf gemaakt in de 18de eeuw. Veel van hen gingen dood.

Hoe ik mijn vrijheid kocht is gebaseerd op *Merkwaardige levensgevallen van Olaudah Equiano of Gustavus Vassa, den Afrikaan, door hem zelven beschreeven (1790)*. Het is het eerste boek dat geschreven is door een Afrikaanse slaaf. Als Equiano over zichzelf vertelde, gebruikte hij het woord 'slaaf'.

Nu gebruiken sommige mensen liever de uitdrukking 'tot slaaf gemaakte'. In dit boek gebruiken we het woord 'slaaf' omdat Equiano dat deed. In het verhaal heet hij Obah. Het verhaal begint als hij twaalf jaar is en nog in Afrika woont.

Wereldkaart

Het verhaal van Obah speelt zich af op verschillende plekken in de wereld. Hieronder zie je een kaart. Je ziet hierop alle plekken waar Obah komt.

EUTAW SPRINGS

CHARLESTON, SOUTH CAROLINA

HAVANA

BAHAMA'S

CUBA

CARIBISCHE GEBIED

KINGSTOWN,
JAMAICA

MONTSERRAT

BARBADOS

Achter de heuvels

Ik klim altijd graag in een boom, zo hoog mogelijk. Dan voel ik me geen mens meer, maar een vogel of een wolk. Vanuit de boom ziet ons dorp met zijn rieten hutten eruit als een bijennest. En de mensen in het dorp als bijen. Om me heen zie ik velden, bossen en heuvels.

Vanuit de top van mijn boom kan ik niet over de heuvels kijken. Niemand van ons is ooit verder dan de heuvels geweest. Ik stel me voor dat daar nog meer dorpen zijn. En nog meer velden, bossen en heuvels.

De boom is een uitkijkpost. Als het net licht is, gaan de volwassenen uit mijn dorp naar hun werk op de velden. Onze mensen en de slaven lopen te zingen. Zodra we hen niet meer kunnen horen, klimt een van de oudere jongens in de hoge boom. Zo kan hij zien of er indringers aankomen.

Ik zal het uitleggen. In mijn land, Benin, hebben we slaven. De meesten van hen zijn soldaten uit onze buurdorpen. We hebben hen tijdens oorlogen gevangen genomen. De soldaten hebben het goed bij ons. Ze slapen in onze huizen en werken op het land. Net als wij.

We zijn niet bang voor dieven. We hebben geen geld of andere waardevolle dingen. We zijn ook niet bang voor wilde dieren. Maar we zijn wél bang voor de 'rode mensen'. Dat zijn sterke soldaten met een roodbruine huid. Ze komen het enige stelen dat we bezitten: onszelf.

De rode mensen hebben niemand nodig om te werken op het land. Want ze hebben geen land. De rode mensen zijn ontvoerders. Zij ontvoeren sterke en gezonde mensen. Die ruilen ze voor wapens en goud. We haten de rode mensen. In ons dorp staat de doodstraf op ontvoeren.

Het is mijn beurt om de boom in te gaan. Dan zie ik een onbekende man het bos uit rennen. Hij klimt over de muur van het buurdorp.

Ik schreeuw: 'Rode man, rode man! Er is een rode man in Emoudiahs dorp!'

Emoudiah is de leider van ons buurdorp.

Meteen komen er oudere kinderen aan om hem te pakken. De rode man rent terug naar de muur en probeert er overheen te klimmen. Maar de kinderen zijn sneller. Ze grijpen hem bij zijn voeten. Ze trekken hem op de grond. Ze binden hem vast met touwen.

Een paar kinderen willen meteen zijn hoofd afhakken. Ik zeg dat we moeten wachten op de volwassenen.

Want alleen de volwassenen kunnen beslissen of de man de doodstraf krijgt.

Ik ben pas twaalf, maar ik ben wel de zoon van de leider van ons dorp. Daarom luisteren de kinderen naar mij.

We binden onze gevangene vast aan een paal. In de hete middagzon laten we hem daar staan. Hij krijgt niets te drinken. Water is te kostbaar om te geven aan iemand die voor de avond dood zal zijn.

De volwassenen komen terug en horen het nieuws. Ze zijn heel trots op ons. Iedereen komt bij elkaar.

Mijn vader zit op een speciale bank.

Hij zegt: 'Wij zijn trots op jullie, kinderen. Jullie vaders en moeders zijn trots op jullie. In jullie handen is onze toekomst veilig.'

Hij draait zich naar mij toe en lacht.

'En jij, Obah, mijn jongste zoon. Is het waar dat jij de rode man als eerste zag? En iedereen waarschuwde?

'Ja, vader', zeg ik en ik kijk naar zijn wijze gezicht.

'Op jou ben ik extra trots', zegt hij.

Dan praat hij tegen de volwassenen. 'Het is een teken. Als klein kind waakte Obah al over het dorp. Hij heeft de ogen van een havik. Als leider zal hij over het dorp waken met de ogen van een luipaard. Dat voorspel ik.'

Na de dood van de rode man vieren we feest. Eerst eten we een feestmaal: twee geiten en zes kippen.

Ze zijn gekookt met peper en andere heerlijke kruiden. Ook hebben we een hele berg zoete aardappelen, bonen en bakbananen. Dan is het tijd om te dansen.

Het trotse volk van het koninkrijk Benin is geboren met een gevoel voor ritme. Muziek en dans horen bij ons leven als een soort tweede taal. Hiermee laten we onze hoop, angst en vreugde zien.

Boven de stemmen uit klinken de trommels. De getrouwde mannen gaan als eersten dansen. In het licht van het vuur springen ze als herten rond. Hun vrouwen volgen, terwijl ze zwaaien met bladeren. Daarna is het onze beurt, de jonge mannen. We lachen. En in het maanlicht glimmen we van het zweet.

Dan komen de meisjes in de kring. De trommels klinken zachter, een geheimzinnig geroffel.

De meisjes dansen als elfjes, zo magisch.

De allermooiste danseres is mijn zusje Banita.

Ik moet de hele avond steeds naar haar kijken.

Zoals zij danst op het ritme van de trommels.